

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-03313/2018-ERU

Praha, dne 10. dubna 2018

Č. j. 03313-3/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-03313/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. července 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 19. července 2017 v obci Bohumileč (okres Pardubice), u nemovitosti čp. [REDAKCE], v blízkosti plynárenského, resp. energetického zařízení (středotlakého plynovodu PE DN 50) zemní práce související se stavbou „[REDAKCE]“ (dále jen „stavba“), v jejímž důsledku došlo v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona, k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení výše uvedeného ustanovení energetického zákona.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 18 000 Kč** (slovy: osmnáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09918.

O d ů v o d n ě n í

Dne 24. ledna 2018 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ anebo „správní orgán“) s účastníkem řízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a to v důsledku zjištění poškození plynárenského, resp. energetického zařízení při provádění

Z kontrolního spisu vyplývá, že existence plynárenského zařízení v místě stavby, jeho umístění a jeho vedení bylo účastníkovi řízení, před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známo.

Účastníkovi řízení byly rovněž známy podmínky, za nichž mohou být zemní práce v blízkosti plynárenského zařízení prováděny, jak vyplývá z jím doložených podkladů, č. j. 00758-3/2018-ERU.

Z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ, číslo protokolu [REDAKCE], s uvedeným datem poškození dne 19. července 2017, evidovaném v kontrolním spise pod č. j. 00758-5/2018-ERU, vyplývá, že poškození způsobil účastník řízení a že velikost otvoru v poškozeném místě plynárenského zařízení činí 0,83 cm².

Z kontrolního spisu vyplývá, že poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 128 m³ plynu po dobu 48 minut a nedošlo k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům.

Z dokumentu nazvaného Poškození plynárenského zařízení třetí stranou – Žádost o uvedení PZ do původního stavu, vyplývá, že poškozeným je společnost GasNet, s.r.o., a jako poškoditel je uveden účastník řízení. Jako příčina poškození jsou uvedeny výkopové práce pro tlakovou kanalizaci. Rozsah poškození je konstatován poškozením STL přípojky, rozměr otvoru 3x2 cm. V Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, regionální oblast Čechy 4, č. hlášení v SAP [REDAKCE], je konstatováno, zatržením kolonky, nedodržení podmínek stanoviska č. [REDAKCE]. Z tohoto dokumentu také vyplývá, že zemní práce byly účastníkem řízení prováděny strojně. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny, jak účastník řízení doložil kopií výpisu z účtu.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Z ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se pro účely energetického zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys. U plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce činí 1 metr na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce činí 2 metry na obě strany. V projednávaném případě tak činilo ochranné pásmo plynárenského zařízení 1 metr na obě strany.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a v příčinné souvislosti, tak lze trestat pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není, na základě zjištěných okolností a skutečností vyplývajících z kontrolního spisu a z popisu jak k události došlo, není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, který prováděl zemní práce za použití pásového rypadla Neuson 3703, a tedy takovou činnost, při které nedodržel podmínky pro provádění

zemních prací v blízkosti plynárenského zařízení. Kontrolní spis obsahuje vyjádření účastníka řízení, ve kterém je uvedeno, že po ručním vykopání sondy zjistili, že plynárenské zařízení je řádně obsypáno pískem a opatřeno ochrannou folií.

K tomu správní orgán uvádí, že je zcela zřejmé i z popisu události, jak ho uvedl účastník řízení, že prováděl zemní (výkopové) práce v ochranném pásmu, nedodržel podmínky vyplývající ze stanoviska č. [REDAKCE] a konal zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení za použití stroje. V důsledku porušení podmínek stanoviska č. [REDAKCE] došlo k poškození plynárenského zařízení. Správní orgán má tak za to, že účastník řízení je plně odpovědný za způsobenou škodu a za spáchaný přestupek.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno, z podkladů obsažených ve spisovém materiálu, že účastník řízení věděl, že zemní práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho bezprostřední blízkosti. I přesto však prováděl zemní práce v blízkosti plynárenského zařízení takovým způsobem, že došlo k jeho poškození. Z těchto okolností případu je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální odbornou péčí, opatrností a podle podmínek uvedených ve stanovisku č. [REDAKCE].

Nad rámec shora uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností, bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy. V případně jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem a podmínky uvedené ve stanovisku č. [REDAKCE] a v protokolu o vytyčení.

S ohledem na shora uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž došlo k formálnímu naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, zprošťující účastníka řízení odpovědnosti za přestupek, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku (porušení právních povinností) zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, tedy zánik odpovědnosti za spáchaní příslušného přestupku. Lze tak konstatovat, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinností

zabránil.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 68 odst. 3 energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následku, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37, § 38, § 39 a § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, v rozporu se stanoviskem č. [REDAKCE] a protokolem o vytyčení, což vyplývá i z vyjádření účastníka řízení. Okolnosti daného případu, jak vyplývají z kontrolního spisu, naznačují neopatrný přístup účastníka řízení při provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, kde si měl účastník řízení počínat velmi opatrně a s náležitým obezřetným přístupem tyto práce provádět, v souladu se stanoviskem č. [REDAKCE] a protokolem o vytyčení.

Jednáním účastníka řízení bylo poškozeno zařízení většího významu, tj. středotlaký plynovod PE DN 50 a v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 128 m³ plynu do ovzduší, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost. Skutečnost, že v důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávek plynu konečným zákazníkům, nehodnotí správní orgán ani jako přitěžující ani jako polehčující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnosti (i) snahu o řešení opravy poškození plynárenského zařízení a součinnost účastníka řízení při odstranění následků, (ii) bezodkladné ohlášení poškození plynárenského zařízení, (iii) spolupráci s kontrolním orgánem při objasňování předmětného skutku, (iv) úhradu způsobené škody poškozené společnosti GasNet, s.r.o., (v) skutečnost, že před zahájením zemních prací bylo vedení plynárenského zařízení v terénu vyznačeno.

Správní orgán uzavírá, že veškeré skutečnosti, které vyplývají ze spisového materiálu, stejně tak i popis situace, jak k dané události došlo, doznání se ke spáchanému skutku účastníkem řízení, správní orgán zhodnotil výrazným způsobem ve prospěch účastníka řízení, v tomto příkazu.

Při stanovení konkrétní výše pokuty správní orgán přihlédl i k účastníkem řízení popsané situaci a k podmínkám, za kterých k předmětnému skutku došlo, tedy tak, jak vše účastník řízení popsal ve svém vyjádření, č. j. 00758-3/2018-ERU. Správní orgán však zdůrazňuje, že ochranné pásmo energetických zařízení tak, jak se stanoveno v § 68 odst. 2 energetického zákona, je nutné dodržovat a v ochranném pásmu energetického zařízení

si počínat velmi obezřetně a činit taková opatření, aby v příčinné souvislosti s výkopovými i zemními pracemi nedošlo a nedocházelo k poškození jiných vedení a dalších zařízení.

Předmětem podnikatelské činnosti účastníka řízení je mimo jiné provádění přípravných a dokončovacích stavebních prací, specializované stavební činnosti a účastník řízení si měl být vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno zemní práce provádět s maximální opatrností, zvláště za situace, jsou-li tyto prováděny v blízkosti energetického zařízení, což účastník řízení nezajistil, a tyto skutečnosti správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost při stanovení sankce.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať již z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování či nedodržování stanovených podmínek pro provádění činností v ochranných pásmech.

Z úřední činnosti správní orgán zjistil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného řízení vedeného s účastníkem řízení v souvislosti s porušením energetického zákona v pravomoci Úřadu, jde tak o první porušení energetického zákona účastníkem řízení, a tuto skutečnost správní orgán hodnotí jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týká majetkových poměrů účastníka řízení, pak správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek (správní delikt) je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Správní orgán vycházel „in concreto“ z veřejné části živnostenského rejstříku, z níž zjistil, že účastník řízení je podnikající fyzická osoba s těmito předměty podnikání: výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, provozování vodovodů a kanalizací a úprava a rozvod vody, přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti, potrubní a podzemní doprava (vyjma železniční dopravy a silniční motorové dopravy). Správní orgán tak dovozuje, že účastník řízení má ze shora uvedených podnikatelských činností příjmy, a že uložená pokuta není a nebude pro účastníka řízení likvidační.

S ohledem na shora uvedené a vzhledem k tomu, že uložená pokuta byla stanovena ve výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tj. při samé dolní hranici možné zákonem stanovené sazby, nelze v případě účastníka řízení uvažovat o tom, že by uložená pokuta pro účastníka řízení mohla mít likvidační charakter.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 0,2 % z maximální výše zákonné pokuty. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň může vzhledem k závažnosti přestupku plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

P o u ě n í

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jan Křepinský, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha